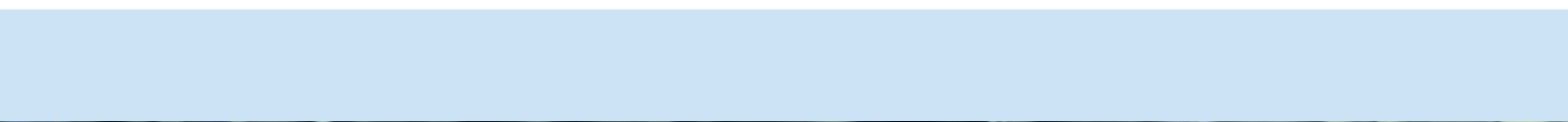




VĮ Radioaktyviųjų atliekų  
tvarkymo agentūra



2007  
VEIKLOS ATASKAITA





Dirbame, kad gyventume  
saugioje aplinkoje

# Turinys

Ižanga	4
Struktūra ir kontaktai	5
1. Paviršinio kapinyno vietos parinkimas	6
2. Pasirengimas laidoti labai mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviausias trumpaamžes atliekas	8
3. RATA kokybės ir aplinkos vadybos sistemos įdiegimas ir sertifikavimas pagal Lietuvos standartus LST EN ISO 9001:2001 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ ir LST EN ISO 14001:2005 „Aplinkos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“	11
4. Panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų laidojimo galimybių įvertinimo 2003-2007 metų programos įgyvendinimas	12
5. Panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų laidojimo galimybių įvertinimo 2008-2012 metų programos rengimas	13
6. Smulkiųjų gamintojų radioaktyviųjų atliekų tvarkymas	14
7. Nelegalių ir paliktųjų uždarytų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių tvarkymas	17
8. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos fizinės ir radiacinės saugos gerinimas	18
9. Radioaktyviųjų atliekų registro įsteigimo galimybių studijos atlikimas	20
10. Visuomenės informavimas	21
11. Finansinė veikla	24



2007 metais išrinkta trumpaamžių mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų paviršinio kapinyno vieta. Aplinkos ministerija, birželio mėnesį išnagrinėjusi Radioaktyviųjų atliekų agentūros (RATA) parengtą paviršinio kapinyno poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą, pasikonsultavusi su Latvijos ir Baltarusijos atstovais, pritarė paviršinio kapinyno įrengimui vienoje iš pasiūlytų aikštelių, pirmenybę teikiant Stabatiškės aikštelei, esančiai Visagino savivaldybės teritorijoje šalia Ignalinos atominės elektrinės. Lapkričio mėnesį Lietuvos Respublikos Vyriausybė galutinai patvirtino Stabatiškės aikštelę ir suteikė leidimą projektuoti paviršinį kapinyną šioje vietoje.

Įgyvendinta panaudoto branduolinio kuro ir kitų ilgalaikių radioaktyviųjų atliekų laidojimo galimybių tyrimo 2003-2007 metų programa, apibendrinti jos rezultatai ir parengta baigiamoji ataskaita. Tyrimo rezultatai parodė, kad egzistuoja galimybė šias pavojingas atliekas laidoti Lietuvoje. Buvo nustatytos tinkamiausios geologinės formacijos giluminiam kapinynui įrengti ir išanalizuotos jų savybės, lemiančios ilgalaikę kapinyno saugą. Be to, buvo parengta giluminio kapinyno koncepcija ir įvertinti jo įrengimo kaštai. Vykdamas Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo strategijos nuostatas šie tyrimai bus tęsiami. Bus skiriama daugiau dėmesio tirti galimybes išvežti šias atliekas iš Lietuvos, todėl parengta nauja 2008-2012 metų programa.

Uždarytos Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos aplinkos stebėsenos metu neužfiksuota jokių radioaktyviosios taršos atvejų. Tai rodo, kad papildomi inžineriniai barjerai, įrengti virš kietųjų radioaktyviųjų atliekų rūšio, veikia efektyviai. Atliktas saugyklos teritorijoje esančio skystųjų radioaktyviųjų atliekų rezervuaro tyrimas ir parengtas planas šioms atliekoms sutvarkyti. Suremontuota šalia saugyklos esanti dezaktyvacijos kamera.

Iš įvairių Lietuvos organizacijų, savo veikloje naudojančių radioaktyvias medžiagas, surinkta, apdorota ir perduota į Ignalinos atominės elektrinės saugyklas per 2000 panaudotų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių.

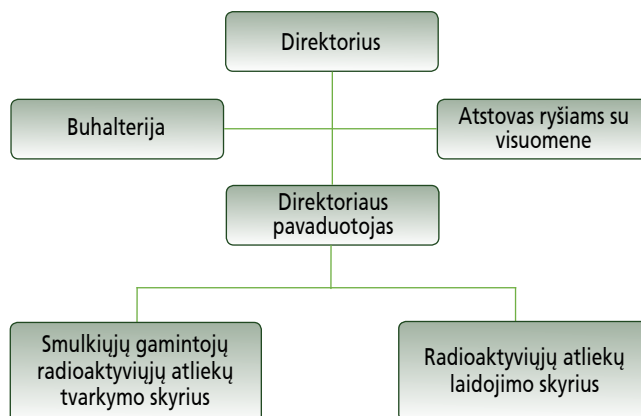
RATA 2007 metais įdiegė kokybės ir aplinkos vadybos sistemas, atitinkančias standartų LST EN ISO 9001:2001 ir LST EN ISO 14001:2005 reikalavimus. Nustatyta tvarka buvo atliktas auditas ir agentūrai buvo suteikti tarptautiniai sertifikatai, patvirtinantys RATA vadybos atitiktį minėtiems standartams.

*RATA direktorius*

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dainius Janėnas', written over a light blue horizontal line.

*Dainius Janėnas*





#### Būstinė Vilniuje:

Algirdo g. 31, LT-03219 Vilnius  
 Tel. (5) 213 3139  
 Faks. (5) 213 3141  
[www.rata.lt](http://www.rata.lt), [info@rata.lt](mailto:info@rata.lt)

#### Administracija

**Direktorius** Dainius Janėnas  
 Tel. 8 (5) 213 3139, [d.janenas@rata.lt](mailto:d.janenas@rata.lt)  
**Direktoriaus pavaduotojas** Algirdas Vaidotas  
 Tel. 8 (5) 231 0225, [a.vaidotas@rata.lt](mailto:a.vaidotas@rata.lt)

#### Būhalterija

**Vyr. buhalterė** Vitalija Lapinskienė  
 Tel. 8 (5) 210 4071, [v.lapinskiene@rata.lt](mailto:v.lapinskiene@rata.lt)  
**Būhalterė** Danutė Paužolienė  
 Tel. 8 (5) 210 4071, [d.pauzoliene@rata.lt](mailto:d.pauzoliene@rata.lt)

**Atstovė ryšiams su visuomene** Rūta Jarašūnienė  
 Tel. 8 (5) 213 3139, [r.jarasuniene@rata.lt](mailto:r.jarasuniene@rata.lt)

#### Radioaktyviųjų atliekų laidojimo skyrius

**Skyriaus viršininkas** Dr. Stasys Motiejūnas  
 Tel. 8 (5) 210 4070, [s.motiejunas@rata.lt](mailto:s.motiejunas@rata.lt)  
**Vyriausiasis specialistas** Karolis Zemkajus  
 Tel. 8 (5) 231 0598, [k.zemkajus@rata.lt](mailto:k.zemkajus@rata.lt)  
**Vyresnysis specialistas** Nerijus Skridaila  
 Tel. 8 (5) 210 4070, [n.skridaila@rata.lt](mailto:n.skridaila@rata.lt)  
**Vyresnioji specialistė** Liudmila Penkova  
 Tel. 8 (386) 29054, [penkova\\_rata@mail.iae.lt](mailto:penkova_rata@mail.iae.lt)  
**Specialistė** Diana Murzakajeva  
 Tel. 8 (5) 231 0598, [d.murzakajeva@rata.lt](mailto:d.murzakajeva@rata.lt)

#### Smulkiųjų gamintojų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo skyrius

**Skyriaus viršininkas** Leonas Liubauskas  
 Tel. 8 (5) 231 0547, [l.liubauskas@rata.lt](mailto:l.liubauskas@rata.lt)  
**Vyriausiasis specialistas** Balys Morkvėnas  
 Tel. 8 (5) 231 0547, [b.morkvenas@rata.lt](mailto:b.morkvenas@rata.lt)  
**Specialistas** Gintautas Davainis  
 Tel. 8 (5) 231 0547, [g.davainis@rata.lt](mailto:g.davainis@rata.lt)

#### Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugykla

Širvintų rajonas Bartkuškio miškas  
 Tel. 8 (5) 249 4610  
 Faks. 8 (5) 213 3141  
[info@rata.lt](mailto:info@rata.lt)

# 1. Paviršinio kapinyno vietos parinkimas

## 1.1. Dalyvavimas tarpvalstybinėse konsultacijose dėl paviršinio kapinyno įrengimo

Konsultacijos su Latvija ir Baltarusija prasidėjo 2006 metų pabaigoje ir buvo tęsiamos 2007 metais. Kaimyninės šalys buvo informuojamos apie paviršinio kapinyno vietos parinkimą ir poveikio aplinkai vertinimą vadovaujantis „Jungtinės panaudoto kuro tvarkymo saugos ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos konvencijos“ bei „Jungtinių Tautų poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste Espoo konvencijos“ nuostatomis.

Latvijos aplinkos ministerija bei Baltarusijos gamtos išteklių ir aplinkos apsaugos ministerija pateikė (atitinkamai 2006 m. gruodžio 29 d. ir 2007 m. sausio 12 d. raštai) pastabų ir pasiūlymų kapinyno poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai, kurios buvo aptartos tarpvalstybiniuose susitikimuose. 2007 m. vasario 5-6 d. Visagine vyko Lietuvos ir Baltarusijos tarpvyriausybinių darbo grupių susitikimas, skirtas branduolinės energetikos ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo klausimams, kurio metu buvo apžiūrėta Stabatiškės aikštelė, aptartos pastabos paviršinio radioaktyviųjų atliekų kapinyno poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai. 2007 m. kovo 16 d. Vilniuje organizuotas baigiamasis tarpvalstybinis pasitarimas su Latvijos Respublikos aplinkos ministerijos atstovais, kitų Latvijos institucijų ekspertais, kuriame buvo apsvarstytos pastabos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai ir Latvijos pozicija.

2007 m. balandžio 19 d. Vilniuje organizuotas baigiamasis tarpvalstybinis pasitarimas su Baltarusijos ekspertais, kuriame dar kartą aptartos Baltarusijos Respublikos gamtos išteklių ir aplinkos ministerijos pastabos poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai bei Baltarusijos pozicija dėl planuojamos ūkinės veiklos.

2007 m. gegužės 21-22 d. Vilniuje vyko tarptautinis forumas: „Atominių elektrinių eksploatavimo nutraukimo socialiniai-ekonominiai aspektai ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas“, kuriame aptartos atominių elektrinių uždarymo tarptautinės problemos.

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra (toliau – RATA), atsižvelgdama į gautas pastabas, parengė paviršinio radioaktyviųjų atliekų kapinyno įrengimo poveikio aplinkai vertinimo papildytos ataskaitos galutinę redakciją ir pateikė ją Aplinkos ministerijai. Apibendrinusi Lietuvos institucijų ir kaimyninių šalių nuomonę, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2007 m. birželio 4 d. priėmė sprendimą leisti įrengti paviršinio mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų kapiną, atsižvelgiant į poveikį aplinkai. RATA, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais, informavo visuomenę apie priimtą sprendimą.

## 1.2. Kapinyno aikštelės stebėseną

2007 m. Stabatiškės ir Galilaukės aikštelėse įrengtuose gręžiniuose buvo reguliariai stebimas gruntinio ir tarp sluoksninio požeminio vandens lygis. Lapkričio mėnesį LR Vyriausybei priėmus nutarimą dėl mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų paviršinio kapinyno projektavimo Stabatiškėje (1 pav.), (Žin., 2007, Nr. 122-5006), Galilaukės aikštelės stebėseną nutraukta. Vandens lygio kaitos duomenys apdoroti statistiškai ir išanalizuoti, rezultatai kaupiami RATA duomenų bazėje.

Gruntinio vandens stebėjimų duomenys bus naudojami rengiant kapinyno techninį projektą, o vertinant jo saugą, bus naudojami pagal šio darbo rezultatus patikslinti radionuklidų migracijos parametrai. Taip pat šie rezultatai bus naudingi rengiant kapinyno aplinkos stebėsenos programą.



1 pav. Ignalinos AE apylinkių žemėlapis.

- Stabatiškė – mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų kapinyno vieta

## 2. Pasirengimas laidoti labai mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviašias trumpaamžes atliekas

### 2.1. Ignalinos atominės elektrinės parengtų radioaktyviųjų atliekų pakuočių aprašų analizė ir derinimas

Ignalinos atominė elektrinė (toliau – Ignalinos AE) parengė atnaujintą cementuotų radioaktyviųjų dervų, perlito ir garinimo likučio nuosėdų pakuočių aprašą bei cementuotų atliekų mėginių tyrimų protokolą. Vadovaujantis Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (VATESI) patvirtintais „Bendraisiais radioaktyviųjų atliekų priimtumo laidoti paviršiniame kapinyne kriterijais“, šis aprašas buvo pateiktas RATA derinti. RATA šį aprašą išanalizavo, suderino ir pateikė išvadas.

Kitų kietųjų radioaktyviųjų atliekų pakuočių aprašų projektus pradėjo rengti atliekų tvarkymo įrenginį B3-4 projektuojantis įmonių konsorciumas. Šis konsorciumas lapkričio mėn. parengė pakuočių aprašo projekto metmenis. RATA specialistai išanalizavo projektą ir pateikė pastabas bei rekomendacijas.

### 2.2. Maksimalių radionuklidų aktyvumų atliekose nustatymas, tipinių radionuklidų sąrašų rengimas ir atliekų aktyvumo tikėtinų verčių sklaidos, nuokrypių bei galimų netikslumų įvertinimas

Išanalizuota šiuo metu Ignalinos AE apdorojamų skystoms radioaktyviosioms atliekoms valyti panaudotų jonų mainų dervų, perlito ir garinimo koncentrato nuklidinė sudėtis bei sudarytas šiose atliekose esančių radionuklidų sąrašas. Įvertintos vidutinės ir tikėtinos maksimalios radionuklidų aktyvumų minėtų galutinai apdorotų atliekų pakuotėse vertės. Minėtų radionuklidų sąrašą sudaro tiek tiesiogiai matuojami, tiek pagal nuklidų vektorių skaičiuojami radionuklidai. Šiuo metu sukaupti duomenys apie ~1500 pakuočių leidžia pakankamai tiksliai įvertinti tikėtinas aktyvumų vertes ir jų sklaidą. Taip pat sudaryti planuojamų apdoroti labai mažo aktyvumo atliekų bei kietų mažo ir vidutinio aktyvumo atliekų radionuklidų sąrašai. Jie aptarti su Ignalinos AE ir VATESI specialistais.

### 2.3. Atliekų priimtumo kriterijų peržiūrėjimas ir ribinių aktyvumų patikslinimas

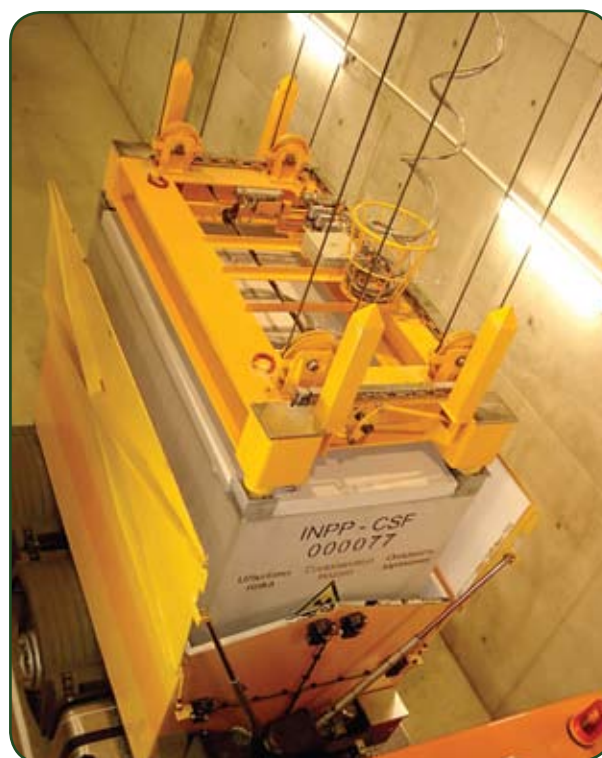
Įvertinus dviejų Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) ekspertų misijų, vykusių 2005 m. gruodžio 12-16 dienomis ir 2006 m. sausio 23-26 dienomis, rekomendacijas dėl paviršiniame kapinyne laidotinių mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų apibūdinimo bei šių atliekų ribinių aktyvumų, parengtas „Bendrujų radioaktyviųjų atliekų priimtumo laidoti paviršiniame kapinyne kriterijų“ naujos redakcijos projektas. Dokumento projektas pateiktas VATESI peržiūrai, siūlant pakeisti dabar galiojančius 2003 m. vasario 20 d. VATESI viršininko įsakymu Nr. 22.3-11 patvirtintus „Bendruosius radioaktyviųjų atliekų priimtumo laidoti paviršiniame kapinyne kriterijus“ (Žin., 2003, Nr. 19-850).



## 2.4. Sucementuotų radioaktyviųjų atliekų atitikties priimtino kriterijams tikrinimo metodikų projekto rengimas

RATA rengia radioaktyviųjų atliekų pakuočių atitikties priimtino kriterijams tikrinimo metodikų projektą, pagal kurį bus atliekamas auditas atliekų gamintojo teritorijoje ir priimant laidoti galutinai apdorotų atliekų pakuotes. Metodikose aprašomas pakuočių mechaninių, fizinių, ir radiologinių charakteristikų tikrinimas. 2007 metais parengta metodikos projekto dalis, aprašanti pakuočių radiologinių charakteristikų kontrolę gamintojo teritorijoje. Pagal šią metodikos dalį sucementuotos radioaktyviųjų atliekų pakuotės buvo tikrinamos Ignalinos AE gegužės ir gruodžio mėn.

Vadovaudamiesi radioaktyviųjų atliekų pakuočių atitikties priimtino kriterijams tikrinimo metodikomis, RATA specialistai atliko Ignalinos AE cementuotų atliekų pakuočių auditus. Jų metu buvo tikslinamos radiologinių parametrų matavimo galimybės ir patiriamos apšvitos lygiai. Šių tikrinimų rezultatai apibendrinti auditų ataskaitose. 2007 metais RATA įdiegta kokybės vadybos ir aplinkos apsaugos vadybos standartų LST EN ISO 9001:2000 ir ISO 14001:2000 sistema. Kaip sudėtinė šios sistemos dalis buvo parengta procedūra „Cementuotų skystųjų atliekų koncentratų pakuočių kokybės audito vadyba. Radiologinių charakteristikų kontrolė“. Šioje procedūroje aprašyta atliekų pakuočių radiologinių charakteristikų tikrinimo tvarka, nurodytos matavimų metodikos ir įranga, privalomos apsauginės priemonės, kontrolės atlikimas ir dokumentavimas.



Sucementuotų radioaktyviųjų atliekų pakuotės Ignalinos atominėje elektrinėje

## 2.5. ES pereinamojo laikotarpio projekto „Institucinių gebėjimų lavinimas mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų laidojimo srityje“ vykdymas

RATA, bendradarbiaudama su Centrine projektų valdymo agentūra, parengė pereinamojo laikotarpio priemonės „Institucinių gebėjimų lavinimas mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų laidojimo srityje“ techninę specifikaciją ir kitus paslaugų pirkimo dokumentus. Buvo paskelbtas paslaugų pirkimo konkursas ir organizuotas pasiūlymų vertinimas. RATA specialistai dirbo pasiūlymus vertinusioje komisijoje. Vertinimas buvo baigtas lapkričio mėnesio pabaigoje ir nugalėtojui pateiktas pasiūlymas sudaryti sutartį dėl minėto projekto įgyvendinimo.

## 2.6. Pasirengimas projektuoti ir įrengti labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų kapinyną

RATA atstovas, kartu su Ignalinos AE Eksploatavimo nutraukimo tarnybos darbuotojais, dalyvavo komisijoje, vertinusioje pasiūlymus rengti labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų kapinyną. Pasiūlymus pateikė keturi darbu ir paslaugų tiekėjai. 2007 m. liepos mėn. komisija pradėjo nagrinėti pasiūlymus. RATA specialistas, atsižvelgdamas į Ignalinos AE aplinkos sąlygas ir hidrologinių stebėjimų rezultatus, išanalizavo pasiūlytų techninių sprendinių tinkamumą. Pasiūlymų vertinimas užbaigtas gruodžio mėnesį – apibendrinus techninio vertinimo rezultatus ir kainą buvo išrinktas naudingiausias pasiūlymas. Nugalėtojui pateiktas pasiūlymas sudaryti sutartį dėl šio projekto įgyvendinimo.

### 3. RATA kokybės ir aplinkos vadybos sistemos įdiegimas ir sertifikavimas pagal Lietuvos standartus LST EN ISO 9001:2001 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ ir LST EN ISO 14001:2005 „Aplinkos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“

RATA įdiegė naujas kokybės vadybos ir aplinkos vadybos sistemas, atitinkančias Lietuvos standartus LST EN ISO 9001:2001 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ ir LST EN ISO 14001:2005 „Aplinkos vadybos sistemos. Reikalavimai ir naudojimo gairės“. 2007 m. pradžioje buvo parengti procedūrų, apimančių visą įmonės veiklą, aprašymai. Nuo birželio mėnesio RATA veikla vykdoma vadovaujantis integruota kokybės ir aplinkos apsaugos vadybos sistema. Buvo atlikti vidinis ir išorinis vadybos sistemos auditai. Išorinį auditą atliko akredituota viešoji įstaiga „LST Sert“. Ši įstaiga patikrino bei įvertino RATA vadybos sistemą ir gruodžio 12 d. išdavė tarptautinius sertifikatus, patvirtinančius, kad RATA vadyba atitinka minėtus standartus.



2 ir 3 pav. RATA kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos atitikimą LST EN ISO standartams patvirtinantys atitikties sertifikatai

## 4. Panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų laidojimo galimybių įvertinimo 2003-2007 metų programos įgyvendinimas

### 4.1. Ištirtų geologinių formacijų įvertinimas ir palyginimas, tinkamiausios formacijos atliekoms laidoti nustatymas ir jos hidrogeologinių sąlygų apibūdinimas

Atlikus preliminarinius geologinių formacijų tyrimus ir vertinimus galima teigti, kad panaudoto branduolinio kuro kapinynui įrengti keliamus reikalavimus Lietuvoje geriausiai tenkina dvi geologinės formacijos: kristalini pamatas ir molis. Kristalini pamatas aptinkamas visoje Lietuvos teritorijoje, mažesniame ar didesniame gylyje. Tai yra tvirta uoliena, kurioje palyginti paprasta įrengti tunelius ir šachtas. Šios formacijos tinkamumą giluminiam kapinynui įrengti nagrinėja daugelis šalių. Molis yra kita perspektyvi uoliena. Lietuvoje molio formacijos aptinkamos 200-500 m gylyje. Molis yra labai mažai laidus vandeniui, o tai svarbu kapinyno saugai.

### 4.2. Rezultatų apibendrinimas ir baigiamosios ataskaitos rengimas

Remiantis Lietuvos „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo strategija“ (patvirtinta LR Vyriausybės 2002 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 174, Žin., 2002, Nr. 15-567), nuo 2002 m. buvo pradėtos vertinti galimybės laidoti panaudotą branduolinį kurą ir ilgaamžes radioaktyvias atliekas Lietuvoje. RATA, išanalizavusi atliktų tyrimų rezultatus, parengė „Panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų laidojimo galimybių įvertinimo 2003-2007 metų programos ataskaitą“. Ataskaita skelbiama RATA internetinėje svetainėje [www.rata.lt](http://www.rata.lt).

Pasinaudojus Valstybinės geologijos informacijos sistemos duomenimis, remiantis tarptautine patirtimi, buvo išskirtos ir apibūdintos keturios potencialiai tinkamos radioaktyviosioms atliekoms laidoti formacijos: kristalini pamatas, kambio molis, permio evaporitai ir triaso molis. Kuri formacija yra tinkamiausia, priklausys nuo konkrečios vietos.

Išnagrinėjus tarptautinę patirtį, pasiūlytos bendrosios koncepcijos panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų laidojimo Lietuvoje giluminiuose kapinyuose, įrengtuose kristalinėse uolienose ir molingoje aplinkoje. Šios koncepcijos turi būti tikslinamos ir tobulinamos atsižvelgiant į konkrečios vietos geologines, hidrogeologines ir kitas sąlygas. Atlikti panaudoto branduolinio kuro kritiškumo ir spinduliuotės lygio bei temperatūros kitimo kapinyno aplinkoje bei radionuklidų sklaidos iš galimų kapinynų pirminiai vertinimai. Preliminariai įvertintos panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų palaidojimo išlaidos.

## 5. Panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų laidojimo galimybių įvertinimo 2008-2012 metų programos rengimas

Parengta ir patvirtinta „Panaudoto branduolinio kuro ir kitų ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų laidojimo galimybių įvertinimo 2008-2012 metų programa“. Ji buvo ruošiamą atsižvelgiant į 2003-2007 metų atliktų darbų rezultatus ir išvadas. Papildomai į programą įtraukti nauji tikslai – įvertinti galimybes galutinai sutvarkyti Ignalinos AE panaudotą grafitą ir panaudotus uždaruosius jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius, vertinti branduolinės energetikos plėtros tendencijas, ruošti tvarkyti ir laidoti naujos atominės elektrinės panaudotą branduolinį kurą ir ilgaamžes radioaktyvias atliekas.

Programoje iškelti šie uždaviniai:

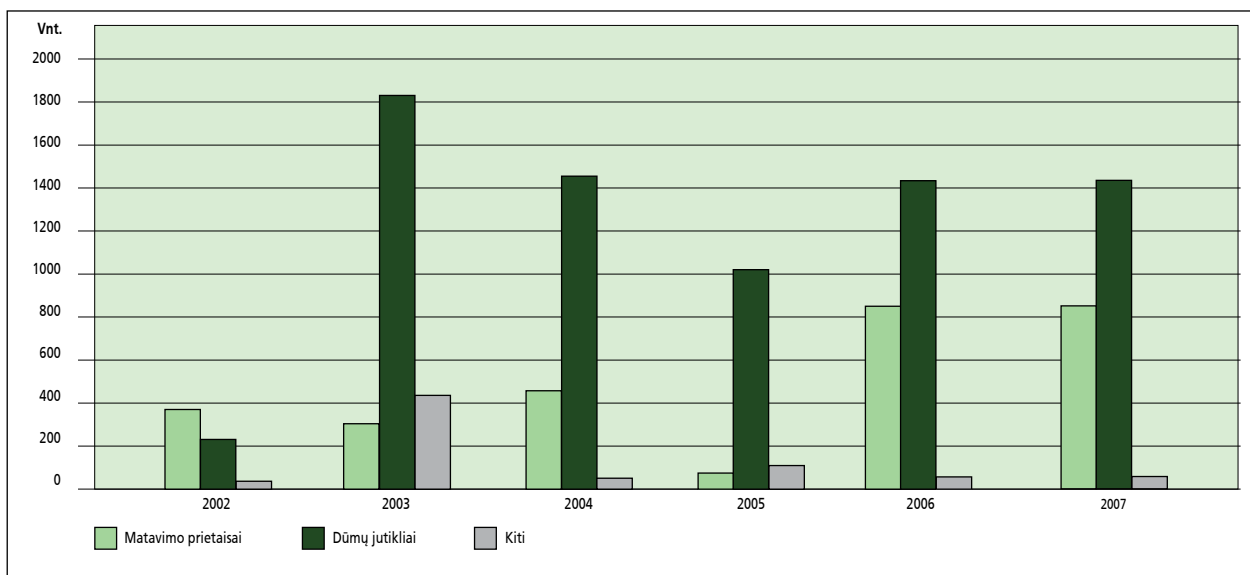
- sisteminti informaciją apie panaudotą branduolinį kurą ir kitas ilgaamžes radioaktyvias atliekas bei įvertinti šių atliekų laidojimui svarbias charakteristikas;
- atlikti geologinių formacijų tyrimus Ignalinos AE regione;
- sukurti panaudoto branduolinio kuro ir kitų ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų laidojimo koncepciją;
- įvertinti kapinynų įrengimo išlaidas;
- atlikti preliminarą saugos analizę;
- nagrinėti galimybes išvežti ilgaamžes atliekas į kitas šalis;
- nagrinėti galimybes sutvarkyti radioaktyvias atliekas bendromis kelių šalių pastangomis.



## 6. Smulkiųjų gamintojų radioaktyviųjų atliekų tvarkymas

### 6.1. Smulkiųjų gamintojų atliekų surinkimas, apdorojimas ir perdavimas saugoti į Ignalinos AE saugyklas

Panaudotų prietaisų su uždariaisiais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais tvarkymo 2002-2007 metais dinamika pavaizduota 4 paveiksle.



4 pav. Panaudotų prietaisų su uždariaisiais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais tvarkymo 2002-2007 metais dinamika

2007 metais RATA su smulkiaisiais atliekų gamintojais sudarė 20 sutarčių sutvarkyti panaudotus uždaruosius jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius ir radioaktyviąsias atliekas. Buvo surinkti 2158 vnt. prietaisų su panaudotais jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, kurių bendras aktyvumas sudarė  $1,10 \cdot 10^{14}$  Bq; prietaisų svoris – 3717,8 kg; tūris – 2,7612 m<sup>3</sup>. Duomenys apie iš smulkiųjų gamintojų surinktas, sutvarkytas ir laikinam saugojimui į Ignalinos AE atliekų saugyklas išvežtas radioaktyviąsias atliekas pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. 2007 metais iš smulkiųjų gamintojų surinktos radioaktyviosios atliekos ir panaudoti uždarieji jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai.

Smulkusis gamintojas	Radionuklidas	Prietaisas	Šaltinis	Kiekis	Aktyvumas	Svoris	Tūris
				Vnt.	Bq	kg	m <sup>3</sup>
1	2	3	4	5	6	7	8
AB „Kretingos grūdai“	<sup>137</sup> Cs	BGI-75	IGI-C-4	16	4,98*10 <sup>11</sup>	1360	0,419
	<sup>137</sup> Cs	BGI-60	IGI-C-4	5	1,11*10 <sup>10</sup>	275	0,0815
	<sup>137</sup> Cs	BGI-45	IGI-C-3	2	6,39*10 <sup>8</sup>	76	0,0246
Kretingos savivaldybės „Kretingos muziejus“	<sup>239</sup> Pu	RID-1	ADI	98	1,81*10 <sup>9</sup>	50	0,55
Marijampolės visuomenės sveikatos centras	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	Radiometras DP-5A	B-8	1	7,87*10 <sup>4</sup>	54	0,131
	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	Radiometras DP-5B	B-8	3	3,31*10 <sup>5</sup>		
	<sup>60</sup> Co	Radiometras SRP-88N	K-3A	4	9,77*10 <sup>3</sup>		
	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	Radiometras RUB-01P6	1CO-133	1	9,48*10 <sup>2</sup>		
	<sup>137</sup> Cs		OSGI-3-1	1	6,32*10 <sup>2</sup>		
VšĮ Lietuvos radijas ir televizija	<sup>239</sup> Pu	RID-1	ADI	156	2,886*10 <sup>9</sup>	35	0,1278
	<sup>239</sup> Pu	KI-1	ABI-KI	4	1,48*10 <sup>8</sup>		
Vilniaus arkikatedra bazilika	<sup>239</sup> Pu	RID-1	ADI	90	1,66*10 <sup>9</sup>	19,8	0,072
Kauno energetikos remontas	DU	Radiografas Stapel 5	Nuskurdintas uranas	12	1,73*10 <sup>9</sup>	96	0,0084
	DU	Radiografas Gammarid 170/400		3	3,24*10 <sup>8</sup>	18	0,0066
	DU	Pertaisymo konteineris aparatui Gammarid 170/400		2	7,56*10 <sup>8</sup>	42	0,0036
	DU	Transportinis konteineris 3420023		2	1,62*10 <sup>9</sup>	90	0,0324
	DU	Radiografas Stapel 20M		1	3,24*10 <sup>8</sup>	18	0,0045
	DU	Radiografas Gammarid 20		1	2,88*10 <sup>8</sup>	16	0,0041
	DU			1	2,88*10 <sup>8</sup>	16	0,0041
	DU			1	2,16*10 <sup>8</sup>	12	0,0041
	DU	Radiografas Gammarid 25M		1	2,88*10 <sup>8</sup>	16	0,0041
	DU	Radiografas Gammarid 20M		1	2,88*10 <sup>8</sup>	16	0,0041
	DU	Radiografas Gammarid 21		1	2,88*10 <sup>8</sup>	16	0,0041
	DU	Radiografas Gammarid 192/120		1	2,88*10 <sup>8</sup>	16	0,001
	<sup>137</sup> Cs	Radiografas Gazprom		Tipas II	1	7,12*10 <sup>10</sup>	22
UAB „Lietemas“	DU	Radiografas Stapel 5	Nuskurdintas uranas	2	2,88*10 <sup>8</sup>	16	0,0014
Trakų istorijos muziejus	<sup>239</sup> Pu	Dūmų jutiklis RID-1	ADI	94	1,74*10 <sup>9</sup>	47	0,02
M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejus	<sup>239</sup> Pu	Dūmų jutiklis KI-1	ABI-KI	37	1,37*10 <sup>9</sup>	16	0,02
Vilniaus teritorinė muitinė	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	Dozimetras DRGZ-05M1	T-19	1	3,47*10 <sup>4</sup>	2	0,002
Vilniaus universiteto Onkologijos institutas	<sup>60</sup> Co	Agat 5	ГК 60T04-3	1	1,09*10 <sup>14</sup>	600	0,050
	DU		IGI-C-3	1	1,08*10 <sup>10</sup>		
Klaipėdos m. savivaldybės kultūros centro Žvejų rūmai	<sup>239</sup> Pu	Dūmų jutiklis RID-1	ADI	130	2,40*10 <sup>9</sup>	38	0,149

1 lentelės pratęsimas

Smulkusis gamintojas	Radionuklidas	Prietaisas	Šaltinis	Kiekis	Aktyvumas	Svoris	Tūris
1	2	3	4	Vnt.	Bq	kg	m <sup>3</sup>
UAB „Pramonės energija“	<sup>60</sup> Co	Vegaton 003	Q4583	1	2,03*10 <sup>8</sup>	20	0,01
UAB „Kelių remonto grupė“	<sup>137</sup> Cs	CPN MC-3	CGB1	1	3,03*10 <sup>8</sup>	36	0,09
	<sup>241</sup> Am+Be		AGB1	1	1,85*10 <sup>9</sup>		
Gaisrinių tyrimų centras	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-5V	B-8	750	8,82*10 <sup>7</sup>	480	0,3
	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-5V	B-8	80	6,81*10 <sup>6</sup>		
AB „Rytų skirstomieji tinklai“ Panevėžio regionas	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-5V	B-8	1	1,01*10 <sup>4</sup>	2	0,005
	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-64	B-8	1	9,36*10 <sup>4</sup>		
	<sup>241</sup> Am	Dūmų jutiklis IIR	<sup>241</sup> Am	2	5,81*10 <sup>3</sup>		
	<sup>241</sup> Am	Dūmų jutiklis RID-235	<sup>241</sup> Am	2	5,81*10 <sup>3</sup>		
AB „Rytų skirstomieji tinklai“ Utenos regionas	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-5V	B-8	7	8,09*10 <sup>5</sup>	12	0,005
	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-5V	B-8	2	2,44*10 <sup>5</sup>	15	0,04
AB „Rytų skirstomieji tinklai“ Alytaus regionas	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-12	B-8	1			
	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-64	B-8	2			
AB „Rytų skirstomieji tinklai“ Vilniaus regionas	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-5B	B-8	1	9,82*10 <sup>4</sup>	10	0,05
	<sup>90</sup> Sr+ <sup>90</sup> Y	DP-5B	B-8	1	9,36*10 <sup>4</sup>		
Kauno visuomenės sveikatos centras	<sup>63</sup> Ni	Chromatografas „Kristal“	IRZN-63	1	1,02*10 <sup>9</sup>	5	0,006
	<sup>137</sup> Cs	Radiometras RKG-05P	OSGI-3	1	7,34*10 <sup>2</sup>		
	<sup>137</sup> Cs	Radiometras RUB-01P6	OSGI-3-1	1	6,69*10 <sup>2</sup>		
Biržų krašto muziejus „SĖLA“	<sup>239</sup> Pu	RID-1	ADI	100	1,85*10 <sup>9</sup>	30	0,11
	<sup>239</sup> Pu	RID-6M	AIP-RID	16	2,96*10 <sup>6</sup>		
Panevėžio cukraus fabrikas	<sup>137</sup> Cs	Cukraus tankio matuoklis DM1000	CDC7908	1	2,71*10 <sup>8</sup>	40	0,01
Trakų istorijos muziejus	<sup>239</sup> Pu	RID-6M	AIP-RID	140	2,59*10 <sup>7</sup>	21	0,08
Klaipėdos muzikinis teatras	<sup>239</sup> Pu	RID-6M	AIP-RID	368	6,81*10 <sup>7</sup>	64	0,319
Iš viso:				2158	1,10*10 <sup>14</sup>	3717,8	2,7612

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įstatymo 30 straipsnio 2 dalimi, RATA sudarė 25 sutartis su smulkiaisiais gamintojais, apdraustas laidavimo draudimu, dėl radioaktyviųjų atliekų sutvarkymo ateityje, jei nebūtų galimybės tų atliekų grąžinti tiekėjui.

## 7. Nelegalių ir paliktųjų uždaryjū jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių tvarkymas



2007 metais RATA darbuotojai, vadovaudamiesi LR Vyriausybės 2005 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 280 patvirtintomis „Nelegalių jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir radionuklidais užterštų objektų tvarkymo taisyklėmis“ (Žin., 2005, Nr. 36-1170), surinko ir sutvarkė 18 nelegalių ir paliktųjų jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių. Daugiausia tai buvo metalo laužas užterštu paviršiumi, skleidžiantis jonizuojančiąją spinduliuotę.

Radioaktyviomis medžiagomis užterštas metalo laužas

Igyvendindama nelegalių jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir radionuklidais užterštų objektų tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus, RATA dalyvavo demonstracinėse orlaivio patikrinimo pratybose pagal JAV saugumo platinimo iniciatyvą, kurias suorganizavo Krizių valdymo centras prie Krašto apsaugos ministerijos. Pratybos įvyko Šiaulių kariniame aerodrome. Balandžio 27 d. RATA darbuotojai, kartu su Krizių valdymo centro ekspertų darbo grupės nariais, ruošė orlaivio patikrinimo pratybų scenarijų, organizavo lauko pratybas. Pratybų tikslas – pademonstruoti Lietuvos paramą pasaulinės saugumo iniciatyvos tikslams, pasirengimą užkirsti kelią masinio naikinimo ginklų platinimui ir sukurti bendradarbiavimo su kaimyninėmis šalimis modelį. Pratybose dalyvavo 14 Lietuvos institucijų ir organizacijų.

RATA darbuotojų, dalyvavusių pratybose, pagrindinė užduotis buvo dezaktyvuoti lėktuvą ir išvežti radioaktyvias atliekas. RATA atstovai taip pat pademonstravo savo įrangą ir techniką: dozimetrus, dezaktyvacines priemones, konteinerius jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniams gabenti, hidraulinį kraną konteineriams krauti. Šias pratybas stebėjo 15-os užsienio valstybių atstovai.

RATA specialistai orlaivio patikrinimo pratybose Šiaulių kariniame aerodrome



## 8. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos fizinės ir radiacinės saugos gerinimas

### 8.1 Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos aplinkos stebėseną, fizinės ir radiacinės saugos užtikrinimas

Uždarytos Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos (toliau – Maišiagalos saugykla) aplinkos stebėjimus RATA vykdo pagal Maišiagalos saugyklos aplinkos stebėsenos programą, kuri yra suderinta su visomis suinteresuotomis institucijomis pagal teisės aktų reikalavimus ir patvirtinta RATA direktoriaus įsakymu.

RATA yra sudariusi sutartį su Fizikos institutu dėl Maišiagalos saugyklos išsamių radiometrinių tyrimų ir gautų rezultatų analizės. Pagal šią sutartį Fizikos instituto specialistai sistemingai stebėjo gruntinį, paviršinį ir tarpmoreninį vandenį bei vykdė kitus programoje numatytus tyrimus. Pagal gautus duomenis jie rengė Maišiagalos saugyklos išsamių radiometrinių tyrimų ir gautų rezultatų ketvirtines mokslines ataskaitas. Jos skelbiamos RATA internetinėje svetainėje.

RATA Smulkiųjų gamintojų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo skyriaus darbuotojai taip pat atliko kai kuriuos stebėsenos programoje numatytus darbus:

- nuolatinis gama spinduliuotės virš saugyklos stebėjimas;
- nuolatinį radono aktyvumo atvira ore stebėjimą;
- nuolatinį gruntinio vandens lygio, pH ir hidraulinio laidumo stebėjimą;
- neutronų spinduliuotės dozės galios matavimus.

Visų stebėjimų duomenys buvo protokoluojami laikantis RATA kokybės užtikrinimo programos procedūrų. Stebėjimų ir radiometrinių tyrimų rezultatai bei jų analizė įtraukti į Maišiagalos saugyklos aplinkos stebėsenos ketvirtines ataskaitas. Šių ataskaitų išvadose konstatuota, kad vidutinis tričio tūrinis aktyvumas vandeningame sluoksnyje palyginti su praėjusiais metais žymiai sumažėjo ir yra mažiausias nuo sistemingai atliekamų šio parametro tyrimų pradžios. Tokie rezultatai patvirtina 2006 metų vasarą įrengtų Maišiagalos saugyklos saugos barjerų efektyvumą stabdant radionuklidų plitimą į aplinką.



Maišiagalos saugyklą yra nuolatos prižiūrima ir saugoma. Per 2007 metus jokių incidentų neužfiksuota. Fizinės saugos sistema veikė be trukdžių. Jos techninę priežiūrą atliko UAB „FIMA“.

RATA, vykdydama licencijos Nr. 2/2006 „Vykdyti uždarytos Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos priežiūrą“ sąlygas, paruošė ir suderino su VATESI Maišiagalos saugyklos priežiūros ir pataisomosios veiklos programą.

Radono aktyvumo matavimo duomenų nuskaitymas



## 8.2. Skystųjų radioaktyviųjų atliekų rezervuaro tyrimai

Buvo parengtas ir patvirtintas Maišiagalos saugyklos skystųjų radioaktyviųjų atliekų rezervuaro ir su juo susijusių vamzdynų tyrimų planas. Vykdydami šį planą, RATA darbuotojai nustatė rezervuaro konstrukciją, konfiguraciją, matmenis ir skystųjų atliekų kiekį bei įvertino rezervuaro techninę būklę. Fizikos instituto specialistai pagal sutartį paėmė skystųjų radioaktyviųjų atliekų bandinius iš rezervuaro ir vamzdynų. Atlikę radiometrinius tyrimus, nustatė bandinių radionuklidinę sudėtį, aktyvumus bei savituosius aktyvumus ir pateikė gautų rezultatų analizę bei išvadas apie rezervuaro ir vamzdynų užterštumą. Remdamiesi gautais rezultatais, RATA darbuotojai parengė Maišiagalos saugyklos skystųjų radioaktyviųjų atliekų rezervuaro ir su juo susijusių vamzdynų tyrimų ataskaitą, kurią pateikė VATESI.

Vadovaujantis šia ataskaita buvo parengtas skystųjų radioaktyviųjų atliekų, esančių rezervuare, sutvarkymo planas, kuriame numatyta skystąsias radioaktyvias atliekas iš Maišiagalos saugyklos rezervuaro išgabenti į Ignalinos AE, kur jos bus galutinai apdorotos – išgarintos, sukietintos ir saugojamos radioaktyviųjų atliekų saugykloje. Jei būtų gautos atliekų sutvarkymui numatytos lėšos, skystosios atliekos iš Maišiagalos saugyklos rezervuaro turėtų būti išgabentos iki 2010 m. Šis atliekų sutvarkymo priemonių planas pateiktas tvirtinti VATESI. VATESI planui pritarė.



Vykdomi skystųjų radioaktyviųjų atliekų rezervuaro tyrimai

### 8.3. Dezaktyvacijos kameros remontas

RATA įgyvendino investicinį projektą „Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos dezaktyvacijos kameros remontas“. Pagal jį konkurso būdu atrinktas rangovas UAB „Gaulesta“ suremontavo Maišiagalos saugyklos teritorijoje esančią dezaktyvacijos kamerą: įrengė papildomas sienas iš specialaus sunkaus betono, atliko elektrotechnikos darbus, įrengė ventiliaciją, vandentiekį, nuotėkų šalinimo priemones. Suremontuotos patalpos bus naudojamos RATA darbuotojus mokyti atlikti dezaktyvacijos darbus.

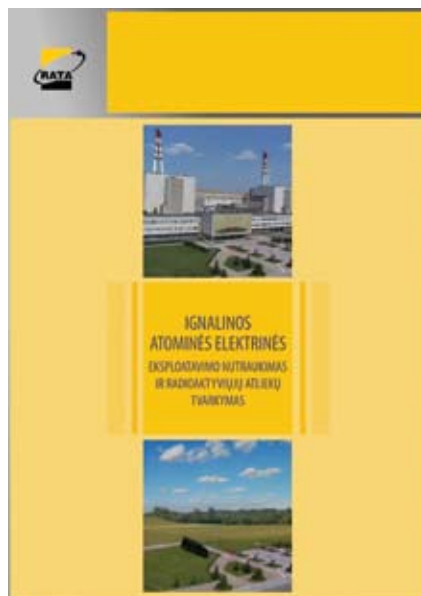


Vyksta dezaktyvacijos kameros betonavimo

## 9. Radioaktyviųjų atliekų registro įsteigimo galimybių studijos atlikimas

Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimas bei rengimasis statyti naują atominę elektrinę Lietuvoje įpareigoja diegti šalyje vieningą radioaktyviųjų atliekų apskaitos sistemą. Žmonių ir aplinkos sauga nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio gali būti užtikrinta tik turint tikslius duomenis apie šalyje esančias radioaktyvias atliekas. Tam turi būti sukurta vieninga duomenų bazė – valstybinis radioaktyviųjų atliekų registras. Dėl to buvo atlikta radioaktyviųjų atliekų registro įsteigimo galimybių studija, sukurtas registro nuostatų projektas, parengta ir Ūkio ministerijai pateikta radioaktyviųjų atliekų registro įsteigimo galimybių studijos ataskaita.

## 10. Visuomenės informavimas

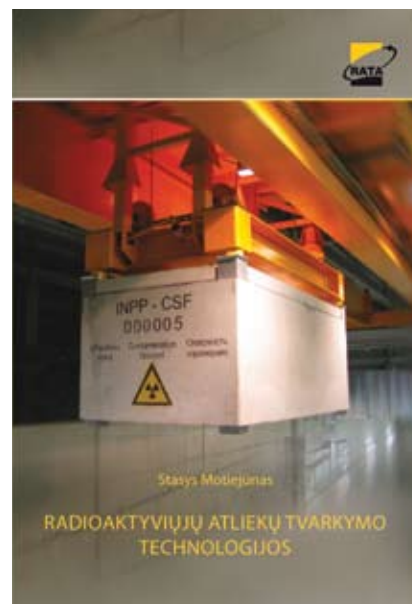


Radioaktyviųjų atliekų tvarkymas yra aktualus ir Lietuvos, ir kaimyninių šalių gyventojams. RATA aktyviai informuoja visuomenę, naudodama įvairias informavimo priemones, būdus ir informacijos kanalus: kuria informacinius leidinius, organizuoja seminarus, platina pranešimus žiniasklaidai ir suinteresuotoms institucijoms, skelbia informaciją RATA internetinėje svetainėje.

Parengtas ir išleistas leidinys „Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas“. Leidinyje aprašytas Ignalinos AE nedelstino eksploatavimo nutraukimo būdas, pristatytos susidarysiančių radioaktyviųjų atliekų rūšys, jų tvarkymo ir laidojimo būdai bei darbų planai.

Knygelė apie Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą

Radioaktyviųjų atliekų laidojimo skyriaus viršininkas dr. Stasys Motiejūnas parengė ir išleido mokomąją knygelę lietuvių kalba „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo technologijos“. Šiame leidinyje pristatyta radioaktyviųjų atliekų kilmė, klasifikacija, tvarkymo ir laidojimo būdai. Leidinys skirtas specialistams, kurių veikla yra susijusi su radioaktyviosiomis atliekomis. Jį rekomenduojama naudoti kaip mokomąją medžiagą įvairiose mokymo įstaigose.



Leidinyje apie radioaktyviųjų atliekų tvarkymo technologijas





Seminaras Baltarusijos ir Latvijos atstovams

Gruodžio 21 d. suorganizuotas seminaras Lietuvos žurnalistams. Seminare kalbėta apie pasirengimą laidoti radioaktyviausias atliekas, vietos kapinynui parinkimo procesą, pristatyta LR Vyriausybės nutarimu patvirtinta trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų paviršinio kapinyno vieta – Stabatiškė, poveikio aplinkai vertinimo rezultatai ir atliekų laidojimo parengiamieji darbai bei planai. Po seminario informaciją išplatino žiniasklaida. Straipsniai apie pasirengimą laidoti radioaktyviausias atliekas pasirodė nacionaliniuose dienraščiuose ir naujienas skelbiančiuose interneto portaluose, taip pat buvo parengti ir transliuoti radijo reportažai bei RATA atstovų interviu.

Gruodžio 22 d. suorganizuotas seminaras Latvijos ir Baltarusijos žiniasklaidos bei ambasadų atstovams apie pasirengimą laidoti radioaktyviausias atliekas Lietuvoje, vietos paviršiniam kapinynui parinkimą. Į seminarą susirinko spaudos, televizijos, radijo žurnalistai ir abiejų kaimyninių šalių ambasadų atstovai. Po informacinės medžiagos pristatymo įvyko diskusijos su kaimyninių šalių žiniasklaidos atstovais, RATA specialistai atsakė į klausimus, davė interviu TV ir radijo reporteriams.



RATA direktoriaus Dainiaus Janėno ir Radioaktyviųjų atliekų laidojimo skyriaus viršininko dr. Stasio Motiejūno interviu žurnalistams

Apie Maišiagalos saugyklą parengtas informacinis leidinys „Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugykla“, kuriame pristatoma saugyklos istorija, jos modernizavimo darbai ir ateities planai. Leidinys išleistas lietuvių ir anglų kalbomis.

Išleista smulkiesiems gamintojams skirta radioaktyviųjų atliekų tvarkymo atmintinė, kurioje nuosekliai aprašyta, kokius veiksmus turi atlikti smulkieji gamintojai, norėdami sutvarkyti panaudotus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius.

Kiekvieną ketvirtį RATA internetinėje svetainėje skelbiamos Maišiagalos saugyklos aplinkos stebėsenos rezultatų ataskaitos ir apie jas informuojamos suinteresuotos institucijos.



# 11. Finansinė veikla

2007 metais RATA finansinė veikla buvo vykdoma pagal kelias skirtingas veiklos ir finansavimo kryptis:

1. Pagal sutartis su LR Ūkio ministerija dėl Nacionalinės energetikos strategijos programos priemonių įgyvendinimo RATA buvo skirti 767 tūkst. Lt priemonei, kuri užtikrintų saugų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir kapinynų eksploatavimą. Faktinės Nacionalinės energetikos strategijos priemonės saugiam radioaktyviųjų atliekų tvarkymui ir kapinynų eksploatavimui užtikrinti sąnaudos 2007 metais sudarė 763,7 tūkst. Lt.

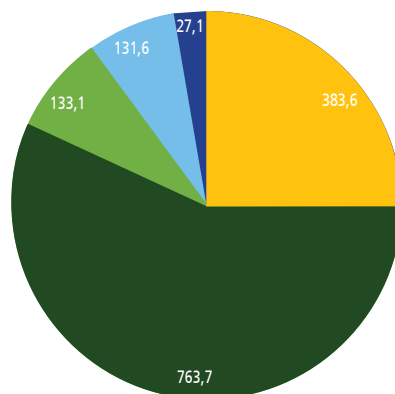
2. Iš VĮ Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondas (IAE ENF) 2007 metais gauta 390 tūkst. Lt. Iš jų priemonei „Įvertinti panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų laidojimo galimybes“ skirta 160 tūkst. Lt, priemonei „Suprojektuoti ir pradėti statyti trumpaamžių mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų paviršinį kapinyną“ skirta 130 tūkst. Lt, priemonei „Informuoti visuomenę apie valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą Lietuvoje“ skirta 80 tūkst. Lt, priemonei „Pasirengti labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų kapinyno įrengimui“ skirta 20 tūkst. Lt. Faktiškai panaudota 383,6 tūkst. Lt.

3. RATA taip pat vykdė ūkinę veiklą – pagal sutartis su įvairiomis įmonėmis ir įstaigomis buvo renkamos ir tvarkomos smulkiųjų gamintojų radioaktyviosios atliekos. 2007 metais už šias paslaugas gauta 131,6 tūkst. Lt pajamų (atskaičius PVM). Už šią veiklą 2007 metais gautas pelnas prieš apmokestinimą – 35,7 tūkst. Lt., grynas pelnas – 27,9 tūkst. Lt.

4. Baigtas vykdyti Europos Sąjungos 6-osios bendrosios programos projektas „Bendradarbiavimas ir ilgalaikės radioaktyviųjų atliekų tvarkymo technologijos perdavimas šalims narėms, turinčioms nedidelės apimties branduolines programas“ (CATT). Šiam projektui vykdyti 2007 metais panaudota 27,1 tūkst. Lt.

5. Įvykdytas investicinis projektas „Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos dezaktyvavimo kameros remontas“, kuriam LR Ūkio ministerija skyrė 133,1 tūkst. Lt.

- Ignalinos AE eksportavimo nutraukimo fono lėšos, tūkst. Lt
- Nacionalinės energetikos strategijos programai skirtos LR ūkio ministerijos lėšos, tūkst. Lt
- Pajamos iš smulkiųjų gamintojų, tūkst. Lt
- ES CATT projekto lėšos tūkst. Lt.
- Investicinio projekto lėšos, tūkst. Lt



RATA veiklos finansavimo šaltiniai

RATA įsigijo ilgalaikio materialaus turto už 175,3 tūkst. Lt. Ilgalaikis turtas įsigytas iš šių šaltinių: LR Ūkio ministerija investiciniam projektui „Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos dezaktyvavimo kameros remontas“ skyrė 133,1 tūkst. Lt, turto įsigijimui panaudoti ilgalaikio turto nusidėvėjimo priskaitymai – 41 tūkst. Lt.

Įmonės nuosavas kapitalas ataskaitinių metų pradžioje buvo 515,9 tūkst. Lt (iš jų įmonės savininko kapitalas – 337,4 tūkst. Lt), ataskaitinių metų pabaigoje – 676,9 tūkst. Lt (iš jų įmonės savininko kapitalas – 470,5 tūkst. Lt). Įmonės savininko kapitalas 2007 metais padidėjo 133,1 tūkst. Lt dėl LR Ūkio ministerijos investiciniam projektui skirtų lėšų.

RATA neturi filialų ir atstovybių. Įmonės darbuotojų skaičius 2006 m. gruodžio 31 d. – 20, 2007 m. gruodžio 31 d. – 19.

2006 metais vidutinis mėnesinis darbo užmokestis buvo 2515 Lt, 2007 metais vidutinis mėnesinis darbo užmokestis – 2684 Lt.

RATA apskaita tvarkoma ir finansinė atskaitomybė parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymu, Lietuvos Respublikos apskaitos instituto standartų tarybos patvirtintais verslo apskaitos standartais, kitais finansinę apskaitą ir atskaitomybę Lietuvoje reglamentuojančiais teisės aktais bei RATA direktoriaus patvirtinta „Apskaitos tvarkymo ir finansinės atskaitomybės sudarymo bei pateikimo politika“.



Dirbame, kad gyventume  
saugioje aplinkoje

VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra (RATA)  
Algirdo g. 31, LT-03219 Vilnius  
Tel. (8-5) 213 3139, faks. (8-5) 213 3141  
El. p. [info@rata.lt](mailto:info@rata.lt), [www.rata.lt](http://www.rata.lt)

